

SIKKERRÅDGIVERS ÅRSRAPPORT 2021

- i forbindelse med transport av farlig gods og farlig avfall

INNLEDNING

Med bakgrunn i Kapittel 6, Forskrift om transport av farlig gods på vei og jernbane «Landtransportforskriften» og ADR ¹1.8.3 om sikkerhetsrådgiver for farlig gods, stilles det krav til foretak involvert i transport av farlig gods på vei eller bane. I alle foretak berørt av forskriften, skal daglig leder utpeke en eller flere sikkerhetsrådgiver tilknyttet sitt foretak.

Yngve Mathisen er foretakets sikkerhetsrådgiver for farlig gods og farlig avfall.

I henhold til ADR lovverket rapporterer foretakets sikkerhetsrådgiver direkte til administrerende direktør.

SIKKERHETSÅRSGIVERS OPPGAVER OG GJENNOMFØRTE TILTAK

En av sikkerhetsrådgiverens hovedoppgaver er å skrive en årsrapport til foretakets ledelse. I tillegg skal sikkerhetsrådgiver bistå bedriftens ledelse med å kontrollere at bestemmelsene for transport av farlig gods overholdes, samt gi virksomheten råd med hensyn til transport av farlig gods.

- Ved behov gjennomfører foretakets Sikkerhetsrådgiver intern opplæring av Helse Stavangers sjåfører som kjører farlig gods og smittefarlig avfall internt i foretaket. I løpet av 2021 gjennomgikk seks nye sjåfører intern godkjent sikkerhetsopplæring ved forsendelse av smittefarlig biologisk materiale i henhold til ADR- regelverket.
- I henhold til ADR 1.8.3.3 skal Sikkerhetsrådgiver kontrollere leverandører som leverer farlig gods til foretaket, samt å gi virksomheten råd om transport av farlig gods. I 2021 er det gjennomført sporadiske kontroller av mottak av farlig gods og i tillegg kontroll av transporten av smittefarlig avfall til forbrenning hos Forus Energigjenvinning AS. Bakgrunnen for begrensede kontroller begrunnes med den pågående pandemien.
- Sikkerhetsrådgiver har gjennomført undervisning og holdt foredrag for ulike faggrupper gjennom året f.eks. i HMS-KP møter, HMS kurs og Forsyningsavdelingen.

SIKKERHETSÅRSGIVERS PLESS I BEREDSKAPSPLANEN

Sikkerhetsrådgiveren skal iht. ADR bli varslet ved alle hendelser og uhell som omfatter Farlig gods. Informasjonsansvarlige i bedriften er kjent med sikkerhetsrådgivers rolle.

- Ved en gjennomgang av foretakets beredskapsplan og varslingsmatrise, ble det i 2016 avdekket at sikkerhetsrådgiver ikke hadde en egen organisatorisk plassering. Etter et møte med foretakets Beredskapsgruppe ble det besluttet å utarbeide EQS prosedyre 35017 «Varsling og rapportering ved uhell med transport av farlig gods tilhørende Helse Stavanger HF». Det ble også utarbeidet et tiltakskort ved melding av transportulykke med farlig gods tilhørende Helse Stavanger. I 2021 var det ingen hendelser.

KONTAKT MELLOM SIKKERHETSÅRSGIVER OG BEDRIFTEN

Sikkerhetsrådgiver ønsker informasjon om vesentlige endringer i bedriftens rutiner, som kan påvirke sikkerheten rundt transport av farlig gods.

- Rollen som sikkerhetsrådgiver er blitt bedre kjent i foretaket, men avhenger mye av egen oppsøkende virksomhet.
- Sikkerhetsrådgiver har god kommunikasjon med Forsyningsavdelingen samt Norsk Gjenvinning AS som er foretakets avfallsmottaker. Sikkerhetsrådgiver deltar på sporadiske avklaringsmøter og faste driftsmøter.
- Det er et kontinuerlig samarbeid med foretakets yrkeshygieniker og andre fagansvarlige hvor farlig gods og farlig avfall inngår i driften.

---

¹ ADR/RID regelverket er integrert i Landtransportforskriften

- Sikkerhetsrådgiver er fast deltager på månedlige bygg-møter der ulike problemstillinger fanges opp.
- Sikkerhetsrådgiver har deltatt i brukergrupper NYE SUS, faglige råd opp mot farlig avfall og avfallsdeklarerer samt innspill til byggetrinn to (BT2).

INTERNKONTROLL OG KVALITETSSIKRINGSSYSTEM

Bedriften skal ha et kvalitetssikringssystem i henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften).

- Helse Stavanger bruker Synergi som avvikssystem og EQS som styrende dokumentasjon.
- EQS prosedyre 8928 «Sortering, emballering, lasting og transport av smittefarlig avfall» ble startet revidert i 2021. Prosedyren skal sikre at intern transport av farlig gods og smittefarlig avfall i Helse Stavanger blir gjennomført etter gjeldene ADR regelverk, samt at foretaket har oversikt hvilke typer gods som fraktes internt.
- Sikkerhetsrådgiver avdekket under internkontroll i 2020 at foretakets egne biler ikke var utstyrt etter ADR regelverket. Under befaring i 2021 ble det bekreftet at foretakets fire nye biler er oppgradert med rett utstyr i forhold til krav i ADR forskriften.
- I forbindelse med økende bruk av flytende nitrogen, ble det bygget et nytt bygg til en stor Nitrogentank. Det er gjennomført en risiko og sikkerhetsanalyse av COWI «Risikovurdering oppføring av bygg til Nitrogentank ved SUS». Tankbygget er plassert ute ved inngang 11. Sommeren 2021 ble det avdekket at det kun var en person som hadde fått bruker-opplæring. Sikkerhetsrådgiver gjennomførte opplæring av to nye personer og sommerferieavviklingen kunne dermed gjennomføres på en forsvarlig og betryggende måte.

HENDELSER/UHELL

- Hendelser og uhell blir behandlet i avvikssystemet Synergi, og avvikshåndteringen fungerer etter intensjonen. Totalt er det innmeldt 8 avvik vedrørende farlig avfall.
- Det første avviket knytter seg til uklare retningslinjer/prosedyrer når det gjelder avhending av mindre kjemikalierester fra reagenser som er faremerket. Prosedyren for farlig avfall er under revidering slik at slike uklarheter skal elimineres/minimeres. Det andre avviket omhandler manglende kompetanse innad i avdelingen ifm. innkjøp og håndtering av nytt analyseinstrument. Melderer signaliserer et behov for oppbygging av intern kompetanse, men i denne saken er sikkerhetsrådgiver koblet inn og løsning er avklart med både Forsyningsavdelingen og foretakets avfallsmottaker. Det tredje avviket er manglende kunnskap og utstyr for sikker innsamling av batteriavfall. Avviket ble avdekket i en intern revisjon og saken er under behandling i gjeldende avdelingen. Det fjerde avviket er manglende frist for lukking av avvik som gjaldt farlig avfall og dette avviket er nå ferdigbehandlet. Det femte avviket var en gjentakelse av manglende håndtering av batteriavfall samt manglende kjennskap til prosedyren om Farlig Avfall. Dette avviket er under behandling. Sjetten avviket omhandler feilplassering av gassflasker. Etter ny gjennomgang av håndteringen er nye rutiner utarbeidet. De to siste avvikene beskriver mangelfull håndtering av smittefarlig avfall, der prosedyren ikke var fulgt. Hendelsene er tatt opp i personalmøter/grupperapport - møter og direkte kontakt med aktuelle medarbeidere. Begge avvikene er lukket.
- For å sikre læring på tvers i foretaket, brukes gjeldene plattformer for eksempel; HMS/KP møter, Hygienekontakts møter, FAMU, Verneombudsmøter og stabsmøter i Forsyningsavdelingen.

KARTLEGGING AV RISIKO OG SIKKERHET

Helse Stavanger skal i henhold til internkontrollforskriften utføre egne risikoanalyser. ADR presiserer dette kravet i Forskrift for landtransport av farlig gods § 5. Sikkerhetsrådgiver plikter å kontrollere status for bedriftens risikovurdering, som igjen kan påvirke sikkerheten for foretaket.

- I forbindelse med at foretaket forbrenner patologisk og medisnavfall lokalt på Forus Energigjenvinning, er det gjennomført en risiko og sårbarhetsanalyse «Logistikk og transport av smittefarlig avfall, Helse Stavanger og Norsk Gjenvinning». Tiltak for å redusere risiko ble iverksatt 2020.
- Sommeren 2021 startet prosessen med utarbeidelse av ny rammeavtale for avfall- og gjenvinning inkl. farlig avfall. Sikkerhetsrådgiver deltok i prosjektgruppen for utarbeidelse av kravspesifikasjoner. Anbudsprosessen ennå ikke er ferdig og derfor ble det ikke gjennomført en ROS analyse i 2021.

FARLIG GODS OG FARLIG AVFALL

Helse Stavanger HF har ansvar for innsamling farlig avfall og håndtering av farlig gods, og arbeidet utføres av Forsyningsavdelingen og avdeling for Behandlingshjelpemidler. Mengder og typer av farlig gods som håndteres vil kunne påvirke foretakets risikobilde og derfor loggføres all type farlig gods (se «Grønt ansvar», elektroniske deklarasjoner, EQS 32407 og EQS 5330).

Følgende fraksjoner farlig avfall leveres via en rammeavtale med Norsk Gjenvinning AS:

- Smittefarlig avfall sendes til forbrenning ved Forus Energigjenvinning AS. Hver uke blir det transportert ca. 40 paller i en kjølekontainer, som er dokumentert gjennom et utfylt transportdokument.
- Farlig avfall (batterier, kjemikalierester, maling, lim og lakk og spillolje etc.) deklarerer elektronisk i www.avfallsdeklarerer.no.

Ved behov for avhending av **radioaktivt avfall** blir det sendt til RAD avfallsanlegget på Kjeller. Det er ikke deklarerert noen radioaktivt avfall i 2021.

Mengder i **tonn** som er innrapportert fra Norsk Gjenvinning som farlig avfall for rapporteringsåret 2021 er:

- Smittefarlig avfall 246,6 (2020: 226)
- Farlig avfall 54,7 (2020: 45)
- EE- avfall 31,7 (2020: 24,8)

Som tallene viser er det en stor økning/oppgang av smittefarlig avfall med 20,6 tonn. Ved en gjennomgang med Forsyningsavdelingen og Analyseavdelingen er min vurdering at økningen kan tilskrives ett meget stort forbruk av smittevernustyr til bruk under pandemien.

Økningen av farlig avfall kan tilskrives utskifting av batterier fra foretakets nødstrømsaggregat og større mengder av kasserte hvitevarer og maskiner.

Alle sjåførere som kjører farlig gods internt i Helse Stavanger har fått dokumentert opplæring.

Transportdokumentet som ble utarbeidet i 2016 ble tatt i bruk i 2017 og blir iht. intern prosedyre oppbevart på seksjonsleder for transport sitt kontor i minst 3 mnd., og kan fremvises til **DSB** ved forespørsel.

Utarbeidet matrise (se under) viser hvordan godset pakkes for å sendes som «unntatte mengder».

Under produktnavnet er det satt inn hvor stor mengder av farlig gods som ble solgt i 2021 (2020). En utvidet oppdatert liste finnes i Sentrallageret. Desinfeksjonsmidler viser en **økning** av alle produktene, spesielt Antibac håndinfeksjonsmiddel. Økningen tilskrives pandemien

UN- nr.	Produktnavn	Emballasje-gruppe	Max inner-emballasje.	Max vekt pr/kolli	Merking
1791	Klorin Solgt 48 (50) kanner	III	5 liter	30 kg	
1805	Suma Antikalk D54 Solgt 25 (17) kanner	III	5 liter	30 kg	
3253	Suma bløtlegging K 26 Solgt 65 (57) stk.	III	5 kg	30 kg	
3082	Suma Bac conc D10 Solgt 17 (19) stk.	III	5 liter	30 kg	
1824	Suma Maskinoppvask L46 Solgt 354 (342) kanner	II	1 liter	30 kg	
3228	Rely+On PeraSafe Solgt 381 (215) pk.		500 gram	30 kg	
3175	Alkotip Solgt 829 (452) pk.	II	1 kg	30 kg	
1987	Antibac Hånddesinfeksjon 85 % Solgt 9689 (7032) stk.	II	1 liter	30 kg	
1719	DekoRen+Mild Solgt 2446 (2127) kanner	III	5 liter	30 kg	

Ulike avdelinger har mottatt og/eller transportert farlig gods i Helse Stavanger. Oppdatert mengder innkjøpt farlig gods kan fås hos sikkerhetsrådgiver ved etterspørsel og bruk av N₂O er beskrevet i Miljørapport 2021.

- Portøravdelingen har ansvar for bestilling og håndteringen av medisinske gasser. I kontaineren ved Miljøstasjonen, inngang 8, blir oksygen og medisinsk luft lagret. Tørris i kasser på 350 liter blir lagret i kjelleren og flytende nitrogen står lagret i et bur ut forbi inngang 11. Oksygen, medisinsk luft, CO₂, Nitrogenblandinger, lystgass og lungetestgass står på lager i underetasjen i Østbygget. Andre gasser som helium og hydrogen bestiller Portøravdelingen kun på forespørsel.
- Behandlingshjelpemidler mottar O₂ flasker fra AGA- Linde. Flaskene kjøres ut av sjåfører med godkjent sikkerhetsopplæring (gjennomført høsten 2019 med en oppdatering i 2021) til hjemmeboende pasienter.
- Avdeling for PET/Nukleær medisin mottar ukentlig radioaktive stoffer tilkjørt av DGM (Dangerous Goods Management) som ADR transport.
- VVS seksjonen mottar medisinske gasser fra AGA- Linde. Gassflaskene er seriekoblet og O₂ (oksygen) og N₂O (lystgass) fordeles via foretakets ledningsnett til ulike avdelingens punktuttak.
- Dagkirugen og Øyeavdelingen i Hillevåg mottar medisinske gasser fra AGA- Linde. Gassflaskene er seriekoblet og O₂ og N₂O fordeles via et internt ledningsnett til de ulike avdelingens punktuttak.

RUTINER OG PROSEDYRER

Helse Stavanger skal ha gode rutiner for å lage dokumentasjon for forsendelser, samt kunne oppbevare slik dokumentasjon i inntil 3 mnd. fra dato for forsendelse. I tillegg bør man ha dokumentasjon på mengder og typer farlig gods tilgjengelig for Sikkerhetsrådgiver, slik at vi gis muligheten til å hjelpe med vurdering av risiko i denne forbindelse.

- Elektronisk deklarerer gjennom www.avfallsdeklarerer.no ivaretas av nøkkelpersoner i Forsyningsavdelingen samt sikkerhetsrådgiver. I 2021 deklarerer foretaket 19 forskjellige farlige avfallsfraksjoner på totalt 129 deklarasjoner.
- Deklarasjonsskjema oppbevares elektronisk i henhold til lovkrav.
- Transportdokument ble utarbeidet i 2016 og ble tatt i bruk i 2017.
- All dokumentasjon som ble forespurt av sikkerhetsrådgiver ble forevist av de ulike avdelingene som behandler farlig gods.
- I 2021 ble NYE SUS ved en representant for avfallsfirmaet WESCO Miljø tildelt en sluttbrukerrolle for deklarerer av farlig avfall i det elektroniske avfallsdeklareringsystemet.

BELIGGENHET

Helse Stavanger har sin hoved-drift på Våland og disponerer 61 eide og 52 leide bygg. Med så spredt drift, kan dette påvirke sikkerheten av transport av farlig gods.

YTTERLIGERE OPPLYSNINGER TIL RAPPORTEN

Foretaket viser stor forståelse for krav i regelverk, og har gode dedikerte ressurser i arbeid med farlig gods. Sikkerhetsrådgiver har et inntrykk av at HMS er i fokus og at daglig drift i hovedsak foregår i trygge former med gode rutiner for alle ansatte.

DISTRIBUSJON AV RAPPORTEN

Rapporten sendes i et eksemplar til administrerende direktør Helle Schøyen, og skal oppbevares i 5 år. I tillegg lagres rapporten hos sikkerhetsrådgiver og i dokumentstyringssystemet ELEMENTS.

Rapporten meldes inn til behandling i foretakets ledergruppe som en del av foretakets HMS-årsrapport våren 2021.

Rapporten skal kunne stilles tilgjengelig for DSB på forespørsel.

ANSVARLIG FOR RAPPORTEN

Sikkerhetsrådgiver i Helse Stavanger HF

Yngve Mathisen
Mobil 90645403